

Gode. Vi vide jo Alle, at Trangen kommer ad forskellige Veie, at der er Mange, der gjøre alt Muligt for at undgaa den, men at der ogsaa gives Enkelte, der ere ligegyldige imod den, ja endogfaa selv fremkalde den. Disse Sidste have vi efter dette Lovudkast et Middel til dog at give en lille Antydning af, at det ikke nytter dem at gaa ad denne Ve; thi da faae de det ikke, saaledes som de maatte havde tænkt at faae det. Jeg skal ikke udtale mig videre om Lovudkastet. Jeg skal gjentage, hvad jeg begyndte med; at det glæder mig overordentligt, at dette Lovforslag er kommet frem; thi det er et uhyre Fremskridt paa det Omraade, hvor det skal virke.

Tugerslev: Jeg skal meget gjerne ligesom andre ærede Medlemmer erkjende det Glædelige i, at Lovforslaget er fremkommet, ligesom jeg ogsaa skal erkjende, at det i det Sels taget er forelagt paa en saadan Maade, at der er særdeles godt Haab om at komme til en heldig Ordning af Fattigbestyrelsen paa Grundlag af det. Jeg skal tillade mig nu at nævne nogle Punkter og navnlig minde om, at dengang der forelaa et Arbejde fra den saakaldte Fattigkommission, da var Grundlaget for dette Lovforslag et andet, idet den frie Fattigunderstøttelse var kommen ind som en forpligtet Afdeling af Fattigforsørgelsen, Noget, som den ærede Minister saavel som det andet Thing er gaaet bort fra, og som jeg ogsaa tror, det var rigtigt at gaa bort fra. Jeg nævner kun dette, fordi jeg erkjender, at det ikke kunde lade sig gennemføre; naar man kjennder Forholdet paa Landet og veed, hvilken Rolle Naturalierne spille ikke blot i Fattigforsørgelsen men f. Ex. i Lyndeforholdet og fremfor Alt i Dagleiersforholdet, og naar man veed, at Naturalier er det, der helst og lettest bortgives, saa tror jeg, man maa erkjende, at hvor man staar hinanden nærmere, vil det snarest blive Susmødrene, der komme til at udøve Godgjørenheden, og jeg tror ogsaa, at det er fuldkommen i sin Orden, og at det kan se paa en ligesaa smuk og heldig Maade i et mindre Samfund. Jeg kan derfor som sagt ikke finde det andet end rigtigt, at man er gaaet bort fra dette Grundlag. Men jeg skal tillade mig at henlede Opmerksomheden paa et Princip, om jeg saa maa sige, som Fattigkommissionen formentlig med Rette har ønsket flaaet fast, medens den ærede Minister ikke har fulgt dens Forslag, og jeg sigter herved til Bestemmelsen i Landkommunallovens § 26 c. angaaende Bidrag af Kommunen „til de Fattiges Kasse.“ De Fattiges Kasse er en særdeles god Institution, og har viist sig som saadan, hvor den er kommen til Udvikling, hvad den ikke endnu er kommen til alle Steder. Jeg indrømmer, at den gennem denne Bestemmelse i Landkommunalloven har faaet større praktisk Betydning, end den før har havt, men jeg er dog ikke ganske vis paa, at Bestemmelsen har virket heldig, og jeg tror i et-

hvort Fald ikke, at den er ganske principrigtig. Det forekommer mig, at Principet for den sande Belgjørenhed er det, at den, der har Evne og Hjerte til at give, han giver, og de Andre gjøre det ikke, men naar man benytter Kommunens Kasse, ganske vist efter Bevilling af Sogneraadet og Amtsraadet og med Samstemning af Beboerne, saa kommer man ind paa et Princip, som siger: Jeg giver, I give, vi give alle, og vi sikkre os ved denne Gave, at den One giver lige saa meget som den Anden i Forhold til Hartkornet eller Statteevnen, eller hvilket Grundlag man nu ligner paa; jeg tror, det er Noget, der strider mod den virkelige Belgjørenhed, og jeg tror ogsaa, det er Noget, som vil holde de Fattiges Kasse nede; det vil gjøre, at den aldrig faar den praktiske Betydning, som den i Virkeligheden bør have, fordi den One og den Anden siger: I kunne gaa til Kommunens Kasse, der kunne I altid faae, hvad I behøve, vi ville ikke have med Eder at gjøre, vi ville selv udøve Belgjørenheden, som vi have Lyst til. Men det er ganske vist ønskelig, at de Fattiges Kasse faar en saadan Betydning, at Beboerne efterhaanden vænnes til at betragte den som deres Organ, saa at de anvise paa den. Jeg tror rigtignok, at saalænge man ikke vil stille i Udsigt, at der efterhaanden skal gaaas bort fra Benyttelsen af denne Paragraf i Kommunalloven, kan man ikke faae de Fattiges Kasse hævet til Noget, som kan faae en almindelig Betydning, og som virkelig kan erkjendes for at være frivillig Fattighjælp for Alvor. Jeg tror ogsaa, at Bestemmelsen under tiden i Praxis er bleven brugt paa en uheldig Maade; f. Ex. ved Dyrtidsbevillinger, naar man har villet yde større Kvantiteter af Korn. Naar man saa vil gjøre det frivilligt, saa skyder man frivilligt sammen, Enhver giver, hvad han vil, men der er andre Steder, hvor man har ladet de Fattiges Kasse bære Tabet, om jeg saa maa sige, idet man har bevilget mange hundrede Rigsdaler til de Fattiges Kasse, for at den kunde betale Kornet, og saa har fordelt denne Gave ganske efter de samme Principer som andre kommunale Udgifter, og det, tror jeg, aldrig kan være rigtigt, og de Herrer ville se, at naar man bruger de Fattiges Kasse paa den Maade, saa er det Noget, som ligger nær, og som man netop har indvendt mod Fattigkommissionens Forslag, at man faar to Slags Fattigforsørgelse, at man gennem de Fattiges Kasse kommer til en, om jeg saa maa sige, velvillig Fattigforsørgelse, der er uden forpligtende Følger ved Siden af den kommunale Forsørgelse, der medfører Pligt til Refusion og Tab af borgerlig Ret. Naar man vil sige, at der er jo to Bestyrelser, saa at dette ikke kan have nogen Betydning, saa kan jeg ikke indrømme Betydningen heraf, thi det følger af sig selv, at hvor Kommunen giver et overordentlig stort Tilskud til de Fattiges Kasse, vil Kommunalbestyrelsen ogsaa nok passe at have en lille Smule